Punaisen Ristin ohjelmaa alakouluille 2019

ILOA AUTTAMISESTA

Punainen Risti

Iloa auttamisesta! Uskomme, että lapset haluavat auttaa, oli kyse sitten ensiavusta, vanhuksen ilahduttamisesta tai keräyksestä.

Laura Kotila

Hyvä alakoulun opettaja!

Osataanko koulussanne ensiapua? Kaipaatko apuja kaverisuhteista keskustelemiseen? Entä oletteko osallistuneet jokavuotiseen Nälkäpäivä-keräykseen?

Kouluille ja oppilaitoksille suunnatut materiaalimme sisältävät tietoa elämästä eri puolilla maailmaa: globaaleista haasteista, yksinäisyydestä, rasismista, ensiavusta, kaverisuhteista sekä erilaisista tavoista auttaa. Monet materiaaleistamme soveltuvat erinomaisesti myös monialaisiin opintokokonaisuuksiin. Niiden avulla haluamme puhua inhimillisemmän maailman puolesta.

Punainen Risti auttaa heikoimmassa asemassa olevia Suomessa ja maailmalla. Uskomme, että lapset ja nuoret haluavat auttaa – oli kyse sitten ensiavusta, yksinäisen vanhuksen ilahduttamisesta ja keräyksestä jolla autetaan hädässä olevia.

Tästä oppaasta löydät vinkkejä oppilaiden innostamiseen esimerkiksi ensiavun taitajiksi. Voitte järjestää yhdessä teemapäivän, tempauksen tai auttaa vaikka lukemalla. Tärkeintä on, että koette yhdessä auttamisen iloa!

Lisätietoa ja materiaaleja löydät osoitteesta *punainenristi.fi/koulusivut*. Voit myös tilata noin kahden viikon välein ilmestyvän koulujen uutiskirjeemme osoitteesta *spr.punainenristi.fi/uutiskirje_koulut*.

1. ENSIAPUA JA TERVEYTTÄ
- Osaa auttaa! opetustuokiot ensiavun opettamiseen

2. APUA LAPSELTA LAPSELLE
- Nälkäpäivä
- Lukukuu – autetaan lukemalla!

3. EI RASISMILLE!
- Yhdenvertaisuutta edistävä koulu

4. ILOA YSTÄVYYDESTÄ
- Nähdään toisemme
- Apua läksyjen tekoon

5. RISKIEN KESKELLÄ
- Tuo maailma kouluun

Punaisen Ristin kampanjat ja teemapäivät

Kevät 2019

14.2.	*Ystävänpäivä*
18.–24.3.	*Rasisminvastainen viikko*
6.–12.5.	*Punaisen Ristin viikko*

Syksy 2019

14.9.	*Maailman ensiapupäivä*
26.–28.9.	*Nälkäpäivä*
1.12.	*Maailman aids-päivä*

Osaa auttaa! -tuntisuunnitelmien avulla opetat helposti ensiapua.

Tatu Blomqvist

1. ENSIAPUA JA TERVEYTTÄ

Osaa auttaa!

Ensiapu on tärkeä kansalaistaito. Lasten ja nuorten perustaidot hätäensiavusta sekä ennen kaikkea rohkeus auttaa hädän hetkellä lisäävät turvallisuutta sekä koluyhteisössä että koko yhteiskunnassa. Olemme toteuttaneet Osaa auttaa! – opetustuokiot opettajien tueksi.

Valmiiden tuntisuunnitelmien avulla on helppo toteuttaa ensiapuopetusta. Osaa auttaa! – materiaali koostuu viidestä opetustuokiosta. Jokaisessa opetustuokiossa on useita toiminnallisia harjoituksia, joista voit valita yhden tai useamman ja soveltaa tarvittaessa luokallesi sopiviksi.

1. Arki kunnossa
2. Ensiapulaukun sisältö tutuksi
3. Onnettomuustilanne
4. Avaa hengitystiet
5. Tyrehdytä verenvuoto

Punaisen Ristin ensiapu- ja terveystietoaineistot sopivat käytettäväksi milloin tahansa. Niitä kannattaa hyödyntää erityisesti toukokuussa vietettävällä Punaisen Ristin viikolla, tänä vuonna viikkoa vietetään 6–12.5.2019. tai vaikkapa maailman ensiapupäivänä 14.9.2019.

Tutustu materiaaleihin:
punainenristi.fi/koulusivut/opetusmateriaalit/alakouluille/ensiapu-terveys-ja-hyvinvointi

Sankarikoulutuksella uusia auttajia!

LähiTapiola mahdollistaa tänäkin keväänä 20 000 alakoulujen 5. luokan oppilaalle ensiapukoulutuksen. Punainen Risti Ensiavun Sankarikouluttajien toteuttamasta elvytyskoulutuksesta voit lukea lisää osoitteesta *sankarikoulutus.fi.*

Julia Vuori

Nälkäpäiväkeräyksessä ja Lukukuussa koululaiset saavat mahdollisuuden aloittaa avun ketjun, jonka toisessa päässä on katastrofin keskellä elävä ihminen.

Jussi Vierimaa

2. APUA LAPSELTA LAPSELLE

Nälkäpäivä ja Lukukuu

Nälkäpäivä

Vuosittain syyskuussa järjestettävä Nälkäpäivä-keräys on monissa kouluissa perinne, jonka lapset muistavat vielä aikuisinakin. Oppilaat voivat Nälkäpäivänä aloittaa avun ketjun, jonka toisessa päässä on katastrofin keskellä elävä ihminen.

Nälkäpäivänä ei kerätä varoja mihinkään tiettyyn kohteeseen, vaan sen tuotoilla autetaan siellä, missä hätä on kulloinkin suurin. Nälkäpäivänä on myös mahdollisuus muistuttaa oppilaita avun tarpeesta ja puhua kaikkein heikoimmassa asemassa olevien puolesta!

Tilaa ilmaiset materiaalit verkkokaupasta tai ilmoita oppilaasi kerääjiksi ottamalla yhteyttä paikalliseen Punaisen Ristin osastoon. Arvomme Nälkäpäivään osallistuneiden koulujen kesken retken Tampereella sijaitsevaan logistiikkakeskukseemme. Siellä oppilaat näkevät avun käytännössä: Punaisen Ristin kansainväliset avustustarvikkeet eli esimerkiksi huovat, keittiötarvikkeet ja kokonaiset kenttäsairaalat lähtevät maailmalle Tampereelta.

Nälkäpäivän ympärille voi rakentaa kokonaisen teemapäivän. Löydätte alakoululaisille suunnattuja ideoita, videoita ja materiaalia osoitteesta
punainenristi.fi/koulusivut-nalkapaiva

Nälkäpäivä 26.–28.9.2019

Lukukuu

Punaisen Ristin suosittu ja kiitosta saanut Lukukuu saa koulunne oppilaat kilpailemaan siitä, kuka lukee eniten. Mitä enemmän lapset kuukauden aikana lukevat, sitä enemmän he auttavat kotimaassa ja ulkomailla.

Oppilas saa jokaisesta luetusta kirjasta tai lukutunnista merkinnän lukupassiinsa. Voit tilata sähköisen kampanjamateriaalin maksutta verkkokaupastamme. Kampanjan voi toteuttaa mihin aikaan vuodesta tahansa.

Jokaista merkintää kohti oppilaan lähipiiristä kootut lukukummit lahjoittavat valitsemansa summan Punaisen Ristin katastrofirahastoon. Viime vuonna autoimme katastrofirahaston varoilla mm. sodan uhreja Syyriassa sekä Bangladeshiin paenneita myanmarilaisia. Suomessa autoimme tulipalossa kotinsa menettäneitä.

Lue lisää Lukukuusta osoitteessa
punainenristi.fi/lukukuu

Julia Vuori

Meillä kaikilla on ennakkoluuloja. Koulussa on hyvä puhua niistä sekä erilaisuuteen liittyvistä peloista.

Eeva Anundi

3. EI RASISMILLE

Yhdenvertaisuutta edistävä koulu

Punaiselle Ristille kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia. Koulussa rasismista ja yhdenvertaisuudesta puhuminen on ajankohtaista aina, mutta erityisesti viikolla 12, jolloin vietetään valtakunnallista rasisminvastaista viikkoa ja YK:n rasisminvastaista päivää 21.3.2019.

Tämän vuoden rasisminvastaisen viikon kampanja keskittyy yksilöiden lisäksi erityisesti yhteisöjen, kasvattajien, kuntien ja päättäjien rooliin olla rakentamassa yhdenvertaisempaa yhteiskuntaa. Syrjimättömät valinnat parantavat kaikkien elämänlaatua, myös koulussa. Jokaisen vastuulla on tehdä oma osansa ihmisoikeuksia kunnioittavan ilmapiirin luomiseksi.

Rasismi ja ennakkoluulot – aiheiset aamunavaukset sopivat käytettäväksi milloin tahansa, erityisesti rasisminvastaisella viikolla. Opetustuokioiden avulla taas voitte pohtia yhdessä pakolaisuutta, monikulttuurisuutta, ennakkoluuloja ja kiusaamista. Aamunavaukset ja opetustuokiot löydät täältä:

punainenristi.fi/koulusivut/opetusmateriaalit/alakouluille/rasisminvastainen-viikko

Rasisminvastainen viikko 18.–24.3.2019.
YK:n rasisminvastainen päivä 21.3.2019.

Punainen Risti sanoo Ei rasismille! Kampanjaviikolla muistutetaan yhdenvertaisuudesta sekä jokaisen vastuusta kunnioittaa toisia.

Läksyhelpissä Punaisen Ristin vapaaehtoiset auttavat lapsia ja nuoria kotiläksyissä.

Kimmo Holopainen

4. ILOA YSTÄVYYDESTÄ

Nähdään toisemme

Onko vahingonilo sittenkään se paras ilo? Onko somessakin tunteet? Mikä on kuuntelijan tärkein sana?

Toisen ihmisen huomaaminen on teko, samoin huomaamatta jättäminen. Huomaamista voi osoittaa pienillä teoilla, joilla on suuri merkitys. Ystävänpäivä on hyvä hetki pohtia toisten huomaamista sekä ystävyyden ja yhteisöllisyyden voimaa.

Jos ees joku tajuis?! on elämänläheinen oppimateriaalikokonaisuus, joka soveltuu hyvin ystävänpäivän teemojen pohdintaan. Kokonaisuudessa käsitellään myötätuntoa ja siihen liittyviä teemoja monikanavaisesti aiheina kaveruus, kuunteleminen ja kuulluksi tuleminen, myötätunto ja toisen puolesta iloitseminen, tunteet somessa sekä auttaminen

Voitte myös järjestää koulussa Kiva teko kiertoon -tempauksen tai huomioida vaikkapa palvelutalon yksinäisiä vanhuksia. Sivuiltamme löydät myös ystävänpäivän teemaan sopivia valmiita aamunavauksia sekä muuta materiaalia teeman käsittelemiseksi.

- Toteuttakaa Kiva teko kiertoon -tempaus. Sopikaa pari pientä tekoa, joilla voisi koulussa huomata toisen positiivisesti. Sopikaa, että kaikki toteuttavat valittua tekoa seuraavan viikon ajan. Pohtikaa viikon kuluttua, miltä tuntui: Oliko tekoa vaikea toteuttaa? Millaisia reaktioita huomaaminen sai aikana?
- Viekää iloa ja vaihtelua vanhusten arkeen valtaamalla paikkakuntanne palvelutalo tai vanhainkoti
- Käyttäkää liikuntatunti vanhusten kanssa ulkoilemiseen

punainenristi.fi/koulusivut/ystavanpaiva

Ystävänpäivä 14.2.2019

LäksyHelppi

Onko koulussanne lapsia tai nuoria, jotka tarvitsevat apua läksyjen kanssa? Punaisen Ristin LäksyHelppi-kerhoissa koulutetut vapaaehtoiset tukevat lapsia ja nuoria kotitehtävien tekemisessä. Kun läksyt on tehty, kerhoissa tutustutaan uusiin kavereihin, jutellaan ja leikitään. Voit tiedustella lähimmästä Punaisen Ristin piiritoimistosta, toimiiko paikkakunnallasi LäksyHelppikerho.

punainenristi.fi/piirien-yhteystiedot

Riskien keskellä e-opetusaineisto on globaalikasvatusta ilman rajoja. Se avaa uusia näkökulmia yhteiseen maailmaamme.

Olivier Matthys

5. RISKIEN KESKELLÄ

Tuo maailma kouluun

Maailman kouluun tuova Riskien keskellä -sovellus sopii erityisesti yläkouluille, mutta sen elementtejä voi monin tavoin käyttää myös alakoululaisten kanssa. Erityisesti käsiteltäessä luonnonkatastrofeja, pakolaisuutta ja ilmastonmuutosta voit hyödyntää sovelluksen aineistoja myös pienempien oppilaiden kanssa. Se on Suomessa suunniteltu, uutta opetussuunnitelmaa tukeva, erityisesti monialaisiin opintoihin soveltuva globaalikasvatustyökalu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Riskien keskellä aineiston löydät osoitteesta *www.riskienkeskella.fi*, sekä Applen sekä Androidin sovelluskaupoissa (tabletille). Osoitteessa *www.spropettaja-portaali.fi* on suljettu opettajaportaali, joka avautuu kun hankit ilmaisen lisenssin aineiston käyttöön. Portaalissa on pedagogiset ohjeet, oppilaiden materiaali, ja tulevaisuudessa laajeneva kirjo oivaltavia lisäpalveluita.

Riskien keskellä -sovellusta on jo kokeiltu alakoulun ilmiöoppimisen työkaluna, ja palaute on ollut hyvää. Riskien keskellä soveltuukin niin laaja-alaisen oppimisen kuin yksittäisten oppiaineidenkin käyttöön. Alakoulun opettajana pääset parhaiten tutustumaan Riskien keskellä -sovelluksen tarjoamiin mahdollisuuksiin, jos koulusi tai kuntasi VESO-koulutusten valikossa on mukana Riskien keskellä -työpaja. Tee tästä aloite ja pyydä koulutuksia suunnittelevia ottamaan yhteyttä: *pekka.reinikainen(at)redcross.fi*.

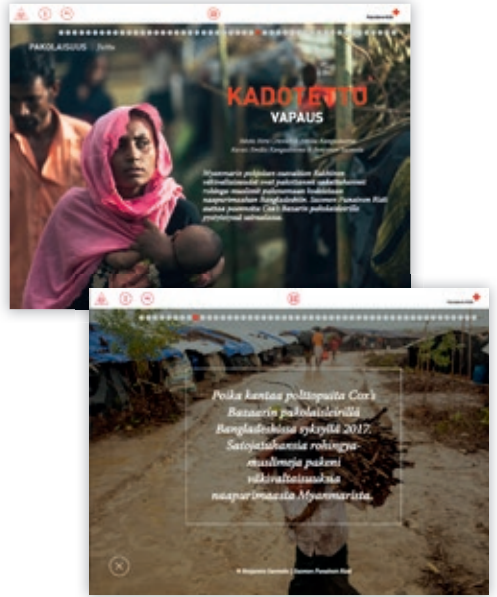

Saatte lisätietoa ja apua suunnitteluun lähimmästä Punaisen Ristin piiritoimistosta tai osastosta. Autamme mielellämme!

Jenna Lehtonen

YHTEYSTIEDOT

Punainen Risti toimii lähelläsi

Punaisen Ristin paikallisosastoissa toimivat vapaaehtoiset tekevät mielellään yhteistyötä kanssasi. Monissa osastoissa toimii myös kouluyhteistyön yhdyshenkilö. Jos haluat tehdä yhteistyötä vapaaehtoistemme kanssa tai haluat lisätietoja, voit olla yhteydessä oman alueesi piiritoimistoon. *punainenristi.fi/piirien-yhteystiedot*

SUOMEN PUNAINEN RISTI, KESKUSTOIMISTO

Johanna Korkeamäki
Koulu- ja oppilaitosyhteistyön koordinaattori
020 701 2114
etunimi.sukunimi@punainenristi.fi

Markus Högmander (keräykset)
Varainhankinnan koordinaattori
020 701 2309
etunimi.sukunimi@punainenristi.fi

PIIRITOIMISTOT

Helsingin ja Uudenmaan piiri, Helsinki
020 701 2000
hup.neuvonta@punainenristi.fi

Hämeen piiri, Tampere
020 701 2770
hame@punainenristi.fi

Kaakkois-Suomen piiri, Kouvola
020 701 2710
kaakkois-suomi.kouvola@punainenristi.fi

Kaakkois-Suomen piiri, Mikkeli
020 701 2712
kaakkois-suomi.mikkeli@punainenristi.fi

Lapin piiri, Rovaniemi
020 701 2560
lappi@punainenristi.fi

Länsi-Suomen piiri, Jyväskylä
020 701 2840
lansisuomi.jyvaskyla@punainenristi.fi

Länsi-Suomen piiri, Seinäjoki
020 701 2830
lansisuomi.seinajoki@punainenristi.fi

Oulun piiri, Oulu
020 701 2610
oulu@punainenristi.fi

Satakunnan piiri, Pori
020 701 2820
satakunta@punainenristi.fi

Savo-Karjalan piiri, Joensuu
020 701 2660
savo-karjala@punainenristi.fi

Savo-Karjalan piiri, Kuopio
020 701 2679
savo-karjala@punainenristi.fi

Varsinais-Suomen piiri, Turku
020 701 2400
varsinaissuomi@punainenristi.fi

Åbolands distrikt, Åbo
020 701 2500
aboland@rodakorset.fi

Ålands distrikt, Mariehamn
040 674 1040
aland@rodakorset.fi

Österbottens svenska distrikt, Vasa
020 701 2752
frkvasa@rodakorset.fi

Iloa auttamisesta!

Punainen Risti tarjoaa kivaa tekemistä alakoululaisille ja opettajille. Tästä esitteestä löydät ideoita ja vinkkejä muun muassa ensiavun opettelemiseen, Nälkäpäivä-keräykseen ja muuhun hauskaan ja hyödylliseen.

PUNAINENRISTI.FI/KOULUSIVUT

Suomen Punainen Risti, Tehtaankatu 1 A, 00140 Helsinki
Tuotanto: Viestintäyksikkö / aineistoryhmä

punainenristi.fi

2019

Kannen kuvat: Jukka-Pekka Moilanen, Laura Kotila ja Jenna Lehtonen